

EBA/GL/2022/10

29. 7. 2022

Smernice

o merilih za izvzetje investicijskih podjetij iz likvidnostnih zahtev v skladu s členom 43(4) Uredbe (EU) 2019/2033

1. Obveznosti v zvezi s skladnostjo in poročanjem

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v Evropskem sistemu finančnega nadzora in o tem, kako bi bilo treba zakonodajo Unije uporabljati na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo pravnega okvira ali nadzornih postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve glede poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 28.11.2022 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da ne upoštevajo smernic. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletnem mestu organa EBA, z navedbo sklica „EBA/GL/2022/10“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblašene za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletnem mestu organa EBA.

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Predmet urejanja

5. V teh smernicah so podrobneje določena merila, ki jih pristojni organi lahko upoštevajo pri izvzetju investicijskih podjetij, navedenih v členu 12(1) Uredbe (EU) 2019/2033, iz likvidnostnih zahtev v skladu s členom 43 Uredbe (EU) 2019/2033.

Področje uporabe

6. Te smernice veljajo za investicijska podjetja na posamični podlagi v obsegu, določenem v členu 43 Uredbe (EU) 2019/2033.

Naslovniki

7. Te smernice so namenjene pristojnim organom iz člena 4(2)(i) in (viii) Uredbe (EU) št. 1093/2010, in finančnim institucijam iz člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010, ki so investicijska podjetja, ki izpolnjujejo pogoje za uvrstitev med mala in nepovezana investicijska podjetja iz člena 12(1) Uredbe (EU) 2019/2033.

Opredelitev pojmov

8. Če ni določeno drugače, imajo izrazi v teh smernicah enak pomen kot izrazi, uporabljeni in opredeljeni v Direktivi (EU) 2019/2034 ali Uredbi (EU) 2019/2033.

3. Izvajanje

Datum začetka uporabe

9. Te smernice začnejo veljati 28.11.2022.

4. Smernice

4.1 Splošni premisleki

10. Pristojni organi lahko investicijsko podjetje, ki izpolnjuje pogoje za uvrstitev med mala in nepovezana investicijska podjetja iz člena 12(1) Uredbe (EU) 2019/2033, izvamejo iz likvidnostnih zahtev iz člena 43(1) Uredbe (EU) 2019/2033, če investicijsko podjetje izpolnjuje merila za izzetje, določena v teh smernicah.
11. Kadar je pristojni organ investicijskemu podjetju naložil posebne likvidnostne zahteve v skladu s členom 42 Direktive (EU) 2019/2034, je lahko to investicijsko podjetje izvzeto iz likvidnostnih zahtev šele, ko zanj prenehajo veljati te posebne likvidnostne zahteve v skladu s členom 42 Direktive (EU) 2019/2034.
12. Pristojni organi bi morali investicijsko podjetje izvzeti iz likvidnostnih zahtev iz člena 43(1) Uredbe (EU) 2019/2033 samo na podlagi zahteve investicijskega podjetja za izzetje. Investicijsko podjetje bi moralo skupaj s tako zahtevo predložiti vse informacije, ki jih pristojni organ potrebuje za oceno, ali so zahteve iz teh smernic izpolnjene. Te informacije bi morale vključevati opis dejavnosti investicijskega podjetja in pojasnilo, kako investicijsko podjetje izpolnjuje zahteve za izzetje.

4.2 Investicijska podjetja, ki so upravičena do izvetja

13. Pristojni organi bi morali za izzetje iz likvidnostnih zahtev v skladu s členom 43(1) Uredbe (EU) 2019/2033 upoštevati samo investicijska podjetja, ki zagotavljajo naslednji omejen nabor investicijskih storitev:
 - i) sprejemanje in posredovanje naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti iz točke (1) oddelka A Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
 - ii) izvrševanje naročil za račun strank iz točke (2) oddelka A Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
 - iii) upravljanje portfeljev iz točke (4) oddelka A Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
 - iv) investicijsko svetovanje iz točke (5) oddelka A Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
 - v) plasiranje finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa iz točke (7) oddelka A Priloge I k Direktivi 2014/65/EU.
14. Pristojni organi bi morali proučiti, ali pomožne storitve, ki jih zagotavlja investicijsko podjetje, povzročajo likvidnostno tveganje. Investicijsko podjetje, ki se ukvarja z dejavnostmi, kot je odobravanje kreditov ali posojil vlagatelju, je izpostavljeno večjemu

likvidnostnemu tveganju, zato takšno investicijsko podjetje ne bi smelo biti izvzeto iz likvidnostnih zahtev.

15. Pristojni organi bi morali proučiti, ali druge storitve, ki jih zagotavlja investicijsko podjetje, povzročajo likvidnostno tveganje pri zagotavljanju jamstev strankam ali tretjim osebam, saj tudi zanje veljajo višje zahteve glede likvidnosti v skladu s členom 45 Uredbe (EU) 2019/2033. Enako oceno bi bilo treba opraviti za investicijsko podjetje, ki se ukvarja s posojanjem vrednostnih papirjev, saj bi bilo izpostavljeno likvidnostnemu tveganju, ker mu posojilojemalec morda ne bi mogel vrniti vrednostnih papirjev pravočasno ali na zahtevo.
16. Pristojni organi bi morali pri izvzetju investicijskega podjetja iz likvidnostnih zahtev upoštevati bilančne in zunajbilančne postavke, vključno s pozicijami izvedenih finančnih instrumentov v netrgovalni knjigi, ki se hranijo za varovanje pred tveganjem, saj bi investicijsko podjetje, ki ima znatne količine takšnih zunajbilančnih postavk, lahko bilo izpostavljeno pomembnemu likvidnostnemu tveganju.
17. Pristojni organi ne bi smeli odobriti izvzetja, če se investicijsko podjetje v večjem obsegu ukvarja s transakcijami v tujih valutah ter če sta lahko njegova zmožnost, da izvede valutne zamenjave, in njegov dostop do ustreznih deviznih trgov v težkih tržnih pogojih omejena.

4.3 Merila za izvzetje

18. Pristojni organi bi morali po prejemu zahteve investicijskega podjetja oceniti, ali je to investicijsko podjetje lahko izvzeto iz likvidnostnih zahtev, in sicer na podlagi potreb investicijskega podjetja po finančnih virih za prenehanje poslovanja v skladu s predpisi ali prestrukturiranje.
19. Za namene ocene iz odstavka 18 bi morali pristojni organi upoštevati tveganja investicijskega podjetja za njegove stranke in podjetje samo, naravo, obseg in zapletenost njegovih dejavnosti ter vrste dejavnosti, ki jih opravlja podjetje, in morebitne rezultate nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja, izvedenega v skladu s členom 36 Direktive (EU) 2019/2034, če so na voljo.
20. Pristojni organi lahko izvzamejo investicijsko podjetje, ki redno zagotavlja storitve upravljanja portfelja ali investicijsko svetovanje, kadar upravlja sredstva, ki so jih nanj prenesle druge finančne institucije.
21. Oceno potreb po likvidnih finančnih sredstvih bi bilo treba opraviti tako v običajnih kot v težkih tržnih pogojih, ki povzročajo povečano tveganje neuskklajenosti med odlivi in prilivi, zlasti v zvezi s plačili, povezanimi z zunajbilančnimi postavkami ali pravnimi stroški.

4.4 Informacije, ki jih je treba predložiti

22. Pristojni organi bi morali pri oceni za izvzetje uporabiti vse ustrezne razpoložljive informacije, kot so na primer: (i) regulativno poročanje, (ii) računovodsko in finančno poročanje, (iii) notranji računi investicijskega podjetja, (iv) ugotovitve v okviru ICAAP in ILAAP, (v) načrti investicijskega podjetja za prenehanje poslovanja.
23. Pristojni organi bi morali zahtevati vse dodatne informacije ali dokaze za zagotovitev, da investicijsko podjetje, ki zahteva izvzetje, ni izpostavljeno likvidnostnemu tveganju.
24. V primeru bistvene spremembe informacij, predloženih z zahtevo za izvzetje, bi morale investicijsko podjetje brez odlašanja ponovno predložiti spremenjene informacije.

4.5 Sprememba in preklic izvzetja

25. Pristojni organi ne bi smeli odobriti izvzetja investicijskemu podjetju, če menijo, da v času vložitve zahteve ne izpolnjuje meril za izvzetje ali da meril verjetno ne bo izpolnjevalo pozneje.
26. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da investicijsko podjetje obvesti pristojni organ, če se spremenijo okoliščine poslovanja investicijskega podjetja, ki zadevajo izpolnjevanje meril za izvzetje.
27. Pristojni organi bi morali preklicati izvzetje, če menijo, da investicijsko podjetje ne izpolnjuje več meril za izvzetje, določenih v teh smernicah, ali če pristojni organ kadar koli oceni, da bi moralo investicijsko podjetje, ki je že pridobilo izvzetje, izpolnjevati likvidnostne zahteve zaradi morebitnih prihodnjih likvidnostnih potreb. Pristojni organi bi morali o odločitvi o preklicu izvzetja nemudoma obvestiti investicijsko podjetje.
28. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da investicijsko podjetje izpolnjuje likvidnostne zahteve iz člena 43(1) najpozneje 90 dni po datumu prejetja uradnega obvestila o odločitvi pristojnega organa o preklicu izvzetja.